

Kwaliteitskaart

Kaart	Rekenen
Versie	Okt 2023

Visie

De Vendelier gaat voor goed en effectief rekenonderwijs in elke groep.

Er wordt uitgegaan van preventie van rekenproblemen en daar waar nodig wordt extra begeleiding ingezet. In het dagelijks lesgeven gaan we uit van het handelings- en drieslagmodel wat in de WIG 5 is opgenomen. De doelen zijn richtinggevend en niet de methode. Leerlingen zijn zich bewust van de doelen en worden maximaal uitgedaagd.

Schoolambities

Schoolweging 20-21: 24.7	Referentieniveaus 1S-score: 65% 1F-score: 97% 2022-2023: 1S: 55.1%(LG 53.4%) 1F: 97.1% (LG 94.9%)	Resultaten LOVS Niveau I : >25% Niveau IV/V : <35%
--------------------------	--	--

Bij onze populatie mag je verwachten dat we boven het landelijk gemiddelde scoren. Wij hebben onze streefdoelen zodoende op niveau II gezet met daarbij I >25% en IV/V <35%.

Streefdoelenoverzicht in vaardigheidsscores (2023-2024): **Deze moeten nog aangepast worden i.v.m. de nieuwe toetsen van Leerling in Beeld.**

Periode	3	4	5	6	7	8
B						
M	120	175	211	235	258	
E	147	191	223	247	269	

Eindoets Schoolambities Rekenen

< 1F	1 F	1S	
4	97%	65%	
2	97.1%	55.1%	2022-2023

Leerlijn

Groep 1-2

Basisontwikkeling

- Parnassys leerlijn gecijferd bewustzijn: de doelen worden weggezet in thema's.

- Methode handelend/schriftelijk:

1. *Kleuteruniversiteit*
2. *Gecijferd Bewustzijn*
3. *Spellen uit Met sprongen vooruit.*

- De kinderen leren handelend/spelend door te experimenteren (trial en error), vanuit zichzelf (het eigen lichaam) ten opzichte van elkaar, de dingen en de ruimte (de omgeving).

- De zintuigelijk-motorische belevingen en waarnemingen worden geordend en in schemas gebracht (denk aan grafieken). Pas wanneer het kind de ruimte kan interpreteren in drie dimensies, vanuit zichzelf kan het gaan werken in twee dimensies, dus op het platte vlak.

- Leerlingen van groep 2 krijgen voorbereidende activiteiten aangeboden voor groep 3. Denk aan schrijven van cijfers met uiteindelijk doel het schrijfpotlood, splitsen t/m 6, getaloriëntatie t/m 20 en getalbegrip t/m 20.

- Muiswerk Rekenen op maat 1 en 2

Groep 3-8

Schriftelijk

- Methode WIG 5
- Weektaak volgens opbouw Expertgroep Op maat leren.

Digitaal

- Bingel: software van WIG 5
- Muiswerk

Leertijd

Groep 1-2: minimaal 30 minuten per dag.	Groep 3-4: 60-75 minuten per dag	Groep 5 t/m 8: 60 minuten per dag
--	----------------------------------	-----------------------------------

Didactisch handelen

Op de Vendelier werken we volgens het *Interactief, Gedifferentieerd, Directe Instructie-model (IGDI)*:

1. Gezamenlijke start van de les: hierin wordt een korte introductie aan de hele groep gegeven.
2. Interactieve instructie voor de basis- en zorgleerlingen en een werkuitleg aan de plusleerlingen zodat zij aan het werk kunnen (afpellen).
3. Begeleid inoefenen/modellen: onder begeleiding van de leerkracht oefenen de leerlingen de strategie.
4. Zelfstandig werken van de basisleerlingen en het geven van verlengde instructie aan de zorgleerlingen.
5. Zelfstandig werken van de hele groep: de leerkracht loopt rond en helpt waar nodig.
6. Afsluiting van de les: een reflectie met de hele groep op de les.

Dit wordt ondersteunt met directe feedback. Procesgerichte feedback is belangrijker dan productgerichte feedback.

Groep 1/2

- Aanbod in grote en kleine kringen/werklessen, inloop, spelactiviteiten, hoeken, ontwikkelingsmateriaal en bewegingsonderwijs.
- Herhaling in diverse vormen is van belang.
- De les is betekenisvol.
- Waar mogelijk voorkennis ophalen, doel bespreken, instructie (voordoen- samendoen-nadoen), evaluatie van de les (wat hebben we geleerd).
- Vervolgens kunnen leerlingen het geleerde zelfstandig toepassen tijdens spel en werklessen (waar nodig onder begeleiding van de leerkracht).

Groep 3 t/m 8

- Ik benoem het lesdoel (1 doel per les en in ik-vorm), maak dit visueel en start daarna met de startopgave.
- Ik geef aan wat de meerwaarde van deze vaardigheid/ kennis is.
- Ik onderwijs de strategie/ kennis (mondeling/ voordoen). N.B.: Kinderen krijgen hierbij géén beurt.
- Ik oefen de vaardigheid samen met de kinderen in (ik, wij, jullie, jij), op het wisbordje.
- Ik hanteer activerende werkvormen (overleg in tweetallen, wisbordje, beurtstokjes).
- Ik controleer het begrip bij de kinderen ('Is mijn instructie overgekomen?' En na de les: 'Is mijn lesdoel behaald?').
- Ik differentieer (ik laat kinderen los, compact de leerstof, biedt verrijking aan, geef verlengde instructie).
- Ik maak keuzes in de leerstof (welke opdrachten passen bij het lesdoel? Welke opdrachten hebben instructie nodig?)
- We hanteren allen dezelfde rekentaal die in WIG 5 wordt gebruikt.
- Ik pas het handelingsmodel toe (van concreet naar abstract)
- Ik bied één rekenstrategie aan, passend bij het lesdoel
- Alle leerlingen krijgen de basisstrategieën aangeboden.

We werken volgens het handelingsmodel van het protocol 'Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD)' en het drieslagmodel.

Zie link: <https://wij-leren.nl/rekenproblemen-ERWD.php>

Ondersteuningsniveaus

Algemene uitgangspunten voor goede leerlingenzorg: aansluiten bij de instructie - en ondersteuningsbehoefte van het kind.

Niveau 1: Algemene zorg in de klas door de groepsleerkracht verwerkt in het *draaiboek Rekenen*. De leerkracht is verantwoordelijk en het aanspreekpunt voor de ouders.

Niveau 2: Extra zorg in de groep door consultatie interne begeleider verwerkt in het *draaiboek Rekenen*. De leerkracht is verantwoordelijk en het aanspreekpunt voor de ouders.

Niveau 3: Extra zorg na intern onderzoek en advisering buiten de groep verwerkt in een *handelingsplan*. De leerkracht is verantwoordelijk en het aanspreekpunt voor de ouders.

Niveau 4: Extra zorg na extern onderzoek met aanvullende maatregelen. De interne begeleider is samen met de groepsleerkracht verantwoordelijk en het aanspreekpunt voor de ouders.

Niveau 5: Verwijzing naar een andere school. De interne begeleider is het aanspreekpunt voor de ouders.

Differentiatie

Instructieafhankelijk

Bij leerlingen die onvoldoende profiteren van het rekeraanbod (ondanks intensieve begeleiding) kan besloten worden om vanaf groep 6 de leerlijn aan te passen. Wel wordt de leerling meegenomen in de basisinstructie op 1F niveau voor zover mogelijk. Daarna werkt de leerling met een verlengde instructie of op zijn eigen leerlijn. Een eigen leerlijn is altijd in overleg met ouders, intern begeleider en mogelijk orthopedagoog.

Instructiegevoelig

Instructie
- Volgen de basisinstructie
- Volgen indien nodig verlengde instructie afhankelijk van het lesdoel.

Leerstof

- Maken leerstof passend bij uitstroomprofiel 1S

Instructieonafhankelijk

Bij leerlingen die verrijking nodig hebben wordt de compactroute aangeboden uit de methode. Daarnaast is er een mogelijkheid tot werken met Kien aan andere doelen.

Differentiatie per les: op basis van controle van begrip en het leerdoeloverzicht wordt bepaald welke leerlingen verlengde instructie nodig hebben. Dit kan dus afwijken van de standaard niveau-indeling basis, intensief en verrijkt (Zorgniveau 1).

Differentiatie per blok: We werken met het draaiboek, waarbij dagelijks de doelen worden voorbereid. Dit houdt in dat de leerstof wordt afgestemd op de groep/leerling: extra openstaande doelen worden toegevoegd, sommige doelen kunnen sneller worden behandeld, andere doelen worden geïntensiveerd (hiaten vooraf wegwerken). De leerkracht bepaalt dit op basis van de methoderesultaten en de cito resultaten en zijn eigen observaties tijdens de lessen.

Voorafgaand aan het methodeblok bepalen we welke leerlingen hulp nodig hebben, vastgelopen zijn, groei richting streefniveau maken of het streefniveau reeds behaald hebben. Kinderen die een blokdoel al goed beheersen ontvangen verrijkende leerstof en instructie hierop. Zij doen nog wel mee met klassikale momenten en bij automatiseringsoefeningen.

Aan het eind van het methodeblok wordt de gehele toets afgenomen. Doelen die nog niet beheerst worden gaan mee naar een volgend blok waar ze opnieuw aandacht krijgen (instructiemomenten) naast de vervolgstap van een volgend doel (Zorgniveau 1-2).

Differentiatie per leerlijn/cruciale doelen: doelen die nog niet beheerst worden gaan mee naar de volgende periode (half jaar).

Keuze F/S, of S+

In groep 6 werken alle kinderen nog toe naar doelen op het S-niveau. Zij worden ook getoetst op S-niveau. Vanaf groep 7 is er de mogelijkheid om kinderen die in een FS-werkboek werken, de toets op F-niveau te maken.

Bij twijfel maken we gebruik van de volgende informatiebronnen:

- Resultaten op **methode-onafhankelijke toetsen**, zoals het LOVS van het Cito.

Analyse maakt duidelijk wat het rekenniveau en de vaardigheidsgroei van de leerling is door de jaren heen. Hierbij horen ook analyses. Wat lukt wel en wat lukt (nog) niet?

- Resultaten op de **methodegebonden toetsen**, waaruit zichtbaar wordt of de leerling begrijpt en beheerst wat er in de afgelopen weken aan stof is aangeboden en voorwaarden beheerst voor de doelen van het volgende blok. Hierbij horen ook analyses.
- **Informatie uit observaties**, leerlingenwerk, leergesprekken met de leerling, aangevuld met evt. diagnostische gesprekken.
- Informatie uit **evaluaties van groepsplannen of handelingsplannen** van de afgelopen periode en afgelopen leerjaren. Wat aan extra hulp gehad binnen/buiten de groep en het effect daarvan.
- Informatie over de **totale ontwikkeling** en mogelijkheden van de leerling, via collega's, ouders en de leerling zelf.

De intern begeleider wordt meegenomen als overwogen wordt om de leerling op 1F of een eigen Rekenroute te laten werken. Kijk anders ook op Checklist Verantwoord kiezen voor fundamenteel rekenniveau 1F (SLO).

Eigen leerlijn:

Er kan besloten worden om een eigen leerlijn middels Rekenroute aan te bieden. Deze leerlingen krijgen 2x per week individuele instructie (mogelijk buiten de groep) en kunnen de leerstof daarna zelfstandig verwerken. Eigen leerlijn wordt ingezet wanneer een leerling >10 maanden achterstand heeft en minimaal drie CITO-meetmomenten achter elkaar een V-score behaald, ondanks passende interventies (minimaal Zorgniveau 3). Een eigen leerlijn kan opgesteld worden vanaf groep 6 (Zorgniveau 4). (Als 1F niet wordt behaald). Zie kwaliteitskaart *Eigen leerlijn*.

Analyse en Evaluatie

- Groep 1-2: Parnassys leerlijnen en groepsplannen.
- Groep 3 t/m 8 CITO toetsen. Bij doortoetsen of toetsen anders dan de huidige groep is dit altijd in overleg met de intern begeleider.
- De toetsen worden geanalyseerd op 1F- en 1S-niveau en het percentage I- en V- scores.
- Met de bloktoets worden de nieuwe doelen van het vorige blok getoetst. Dit zodat de leerlingen d.m.v. de eigen taken 2 blokken lang de tijd hebben om aan het doel te werken.
- Opgave 1 van de bloktoets is altijd de tempotoets. Hier mogen de leerlingen 2 minuten lang aan werken.
- Het draaiboek is het groepsplan. Elke leerkracht vult dit in.

Verdere afspraken

Tafeldiploma :

In groep 4 krijgen de kinderen een tafeldiploma. Als een tafel behaald is, dan wordt dit genoteerd op een tafeldiploma. Dit tafeldiploma kan dan meegeven worden naar groep 5 en daar worden ten eerste de behaalde tafels gecheckt en gaan we de niet-behaalde tafels oefenen. Ook al heeft het kind alle tafels in groep 6 geautomatiseerd, in groep 7 en 8 worden ze nogmaals gecheckt a.d.h.v. een tafeldiploma. Automatisering dient onderhouden te worden.

Tafelkaarten

Kinderen die de tafels, na veelvuldig herhalen en/of zwak geheugen, niet beheersen en daardoor vastlopen bij bewerkingen, mogen een tafelkaart gebruiken. Dit in overleg met IB. We gebruiken als school allemaal dezelfde tafelkaart. De tafels die beheerst worden, plak je af.

Gebruik wisbordje/uitrekenpapier

Vanaf groep 3 heeft elk kind een wisbordje en/of uitrekenpapier op tafel liggen tijdens de rekenles. Het wisbordje wordt tijdens iedere instructie actief toegepast.

Rekentaal

De rekentaal die de methode WIG hanteert, wordt door heel de school gebruikt.

Bingel/Muiswerk

Bingel is een adaptief programma binnen WIG 5. Er kunnen taken klaargezet worden per groep en/of per leerling. Daarnaast kan ook Muiswerk ingezet worden in de groepen 1 t/m 8 om hiaten op te lossen.